

SPECIAL NOTICE

Since the editor-in-chief, as well as some others of the editorial staff, will be away from this country for about six weeks, attending the Seventh International Congress and visiting esperantists of other countries, it will be impossible to publish *Amerika Esperantisto* under normal conditions for the next two issues. The August number will be made up much earlier than usual, so all who have any matters of news interest which they wish inserted, are requested to send them in at once. The September number will have to be practically entirely prepared during the month of July, and so will contain no news department, beyond possibly a brief resume of the annual meeting in New York, although even this may be impracticable.

For the same reason it will be quite impossible for the editors to devote the time to the consideration of any more

manuscripts until fall. The editors would therefore request those desiring to contribute stories, translations, etc., to wait until about the first of October before submitting them.

REMEMBER THE GREAT CONGRESS NUMBER!

The October number of *Amerika Esperantisto* will be the best ever published, containing stories of the greatest of all congresses (at which present indications would seem to warrant a presumption of at least 2,500 delegates in attendance), and details of what is really being done elsewhere, written not from mere "hearsay," but from first-hand knowledge. How many copies do you want? This will be the most convincing argument ever produced. In bundles of ten or more, five cents each. Order now! Fill out blank to be found elsewhere.

OUR AIMS

Because we often receive letters showing that the writers do not entirely understand the purposes, the relations and the separate roles of the American Esperantist Company and The Esperanto Association of North America, we wish to devote a few words to this, even at the risk of repeating what the majority of our readers may already fully understand.

The aims and purposes of the two often are, to all practical purposes, the same. Both exist for the purpose of promoting the study and knowledge of the International Auxiliary Language Esperanto, but each has a distinct field and each works in its own way.

The American Esperantist Company is

a business corporation, its stock being held by such individuals and Esperanto organizations as cared to invest in the venture and assist in the promotion of its work. (We may here remark that there are still some shares for sale at one dollar per share for the Common Stock, which has the voting control, and at ten dollars a share for the Preferred Stock, which does not vote, but receives the first dividends).

The lines of work being done by this Company are such as can be carried on successfully only by a business organization. Without a magazine to show to inquirers, to tell of progress in other countries and of the work being accomplished

in other sections of this continent, to give interesting and instructive literature for reading, Esperanto in this country would still be a hazy dream. Therefore, the first and most important work of the Company is the monthly publication of **Amerika Esperantisto**. For this magazine we ask the earnest, active co-operation of all esperantists. This magazine will improve in quality just as fast as you assist in making it more financially successful. We do not want financial contributions, but we believe that the magazine is well worth one dollar a year to each who believes in the great purpose of Esperantism, and we believe that at least every other man you know would be interested if it were explained to him. If he does not believe in our purposes, he is of less breadth of mind than you, and you ought to seek new acquaintances. If he does believe, add him to our list of subscribers, for his sake and for ours. This magazine will live or die, improve or the reverse, not so much by the acts of its managers, as by the help which you give or withhold.

Perhaps fully as important is the work of general propaganda which the Company undertakes, the preparation, sale, and free distribution of propaganda matter. In this, however, it does not undertake to do so extensive a work as the Association and its many branches.

After a person is interested in the aims of Esperanto, he wants first a text book and then literature, so the Company exists also to supply this demand. This work is divided into two departments, the mail-order department, which will mail a single copy of any book to any part of the world upon receipt of the postpaid price, and the wholesale department, which supplies the demand from the local book dealers throughout the country. This is a very important branch of the work of the Company, and one we are working to improve to its greatest degree, so that we may be able to carry constantly on hand a large supply of every book published. This has not always been possible, for the calls are sometimes for very large quantities, and often erratic, and our capital has not been large enough to permit of our carrying as many as we should like of each of the several hundred

titles. We have not only the cost of the books to consider, but the sometimes excessive custom duties and the transportation charges. For a list of the books which we usually have on hand in sufficient numbers, we would call your attention to the book list published in **Amerika Esperantisto** for May. To any who desire a copy of this complete catalogue, we will mail it for ten cents.

Still another important part of the work of the Company is the publishing of Esperanto books. To understand this you must rid yourself of the somewhat prevalent idea that publishing and printing are the same thing. The **American Esperantist Company** is not a printing house and does not print even the smallest of its circulars. If an author in any line has a book he wishes published, he can always find a printer who will set up and print the books. But a publishing house consists principally of the editorial and sales departments. Editing a book is not quite the same as editing a magazine, but is quite as important. Every publishing house of any account makes a specialty of one or two lines, and has the avenues of sale for that line well in hand. Our specialty in publishing is Esperanto. No matter what may be the inducements, we will not publish any book which we do not consider good in contents and in the Esperanto, so that our name on a book, while we are under the present management, means it is "worth while." Through our relations with all the principal firms of "Esperantujo," we are enabled to sell our publications abroad with facility, just as we on the other hand dispose of large numbers of the publications of these firms to the esperantists of North America. We shall be glad at any time to consider the manuscript of a proposed publication.

While practically all its profits are used in the further propaganda of Esperanto, the Company is, as you see, commercial. The **Esperanto Association of North America**, on the other hand, is entirely "missionary." Its purpose is to bring into one great organization all interested in the movement, to plan meetings, spread the propaganda into new fields, represent the esperantists of this continent in international meetings, and, by a real organization, have power with governmental and

educational authorities. Its power and its accomplishments are even more what the individual makes them, than is the work of the Company, for you are, or ought to be, the Association in your own city. During the past year the Association has done a great work in the publishing and distribution of the little leaflet, which, under the special second class rate allowed it by the Postoffice Department, has been sent broadcast at little expense beyond the printing. Its work in the past, and what it shall do in the future, is essentially what you, each esperantist, have done and what you will do. The Association has no capital, makes no profits, and its expenditures are wholly in relation to the generous impulses of the esperantists.

As to the relations of the Company and the Association: The stock of the first is in large part owned by the members of the latter, and the Association has used *Amerika Esperantisto* as its official organ, but the funds and management of the two are distinct. Aside from the

small section under "Official Communications" devoted to the Association, there is no control exercised over the magazine by the Association, and its only power would be to deprive the magazine of its official approval. The news columns of *Amerika Esperantisto* are open for the insertion of real news of any persons or organizations that are pushing the cause, whether they have or have not joined the Association. The only interesting news items ever sent in, and purposely omitted, were some which we first investigated and found to be not true. That these same items, sent to foreign journals, should be printed is unfortunate, but not the fault of this magazine. The last such item, concerning an action by the government of one of the Canadian provinces, was labelled "entirely false" by the Superintendent of Education of the province concerned. It shall continue to be the aim of the magazine to judge every news item and every literary contribution on its own merits, irrespective of membership of the authors in any organization.

FOREIGN NEWS

France.—The various Federations have held eminently successful meetings, chiefly on the dates June 4-5, and May 21. The Burgogne Federation, which met in Chalon-sur Saone, received financial support of one hundred dollars from the city authorities, and a formal welcome by the mayor was part of the program.

The city authorities of Le Mans voted a financial appropriation of 150 francs for the meeting of the Central-Western Federation, and the City Hall was appointed as the meeting place for the first session.

The Western, Northern and South-western Federations had similarly successful and well-attended meetings, in Brest Roubaix, and Limoges respectively. The Federation of the Parisian region held its meeting in St. Denis. Not only satisfactory business meetings, but pleasurable concerts, excursions, banquets, balls, etc., are reported from the various Federations, at each of these meetings.

The magazine "Juneco," which devotes special numbers to special lines of propa-

ganda, contains in its April issue a propaganda article (in Polish) addressed to the young people of Poland.

It is reported that in Grenoble 500 pupils in the elementary schools and 150 in the secondary schools took the course in Esperanto.

A special course in Esperanto for teachers and pupils of the Normal School has been established by the Esperantist group at Troyes.

A successful entertainment in the city theatre in Beaune won for the local esperanto group a hundred new members.

Spain.—At a congress of cultural associations recently held in Catalonia, with an attendance of over 500 delegates, a formal decision was made to give assistance to the efforts being made to have Esperanto officialized for international relations.

A new magazine, "Kataluna Katoliko," has just been established in Barcelona, as the monthly organ of the Catalanian League of Catholic Esperantists.

Germany.—In Leipsic the first examination in Esperanto for children of the 12th city school occurred in April. The pupils translated from and into Esperanto, and carried on conversation, with a skill that was considered praiseworthy, especially in view of the fact that this occurred after only a half-year of study.

In Hanover the young people's esperantist organization gave a successful entertainment, consisting of declamations, theatricals and music.

Seventy-eight policemen in Nurnberg are learning Esperanto, a room for the classes having been especially put at their disposal by the magistrate. This is the first official mark of approval of the International Language in this city.

In Potsdam a number of lectures and conferences have been held on the subject of Esperanto, with good attendance and good results.

Stuttgart now has four Esperanto courses, a fifth being in process of organization.

New courses and new groups are announced in other German cities, too numerous to chronicle, the unusual activity during the summer months being doubtless due in part to the coming International Congress in Antwerp, which is reasonably accessible for German participants.

Austria.—Numerous meetings, entertainments and propaganda gatherings are reported in "German-Austria Esperantisto," the official organ of the league of German Esperantists in Austria, and of other similar leagues in various limited territories and cities. The hope is entertained that ultimately an esperantist magazine may be established representing all Austria, without needing to limit itself to representation of those of any one mother-tongue; incidentally, this would prove to the government itself the possibility of establishing on a neutral foundation that peace among all nationalities and that existence of a truly united Austria, in which no nation would be either first or last.

Recently an Esperanto Club of already 96 members was formed at Kolozyar, in Bohemia.

The official gazette of the state railways in Austria contained in a recent

number the following edict (translation): "By order of the ministry of railway affairs, copies of the booklet 'Die Frage einer internationalen Hilfssprache und Esperanto' by Jean Borel, are herewith distributed, especially for use of the railway men having relations with passengers of international character. The ministry of railway affairs recommends to the railway men that they learn the language Esperanto."

The officers of the "Aeroclub" in Vienna have added Esperanto to the 14 national languages, in which the final sentence (asking the civil and military authorities to aid and protect the possessor of the certificate) is printed on the certificates which aeroplanists must possess. It is obvious that Esperanto is a welcome solution of such a situation.

The "Voĉo de Kuracistoj" for May contains the usual number of valuable technical articles, especially readable for the physician, and it is interesting to note that translation into a national language from the Esperanto of a discussion concerning the matter of duels has been printed in a number of national medical journals.

Russia.—In Vladicaucasus and in Groznij General Andreev lectured on Esperanto to an audience composed chiefly of officers, and because of his great interest in this subject will continue lecturing in still other cities.

Arrangements for the Pan-Russian Esperanto Congress, planned for almost a year hence, are already being tentatively outlined in "Ondo de Esperanto," with the election of committees, etc.

A new magazine, "Universala Jurnalno," has just appeared in St. Petersburg, with attractive content and form.

Another indication of the difficulties under which Esperantists labor in Russia is given in the recent search made in the houses of ten rather prominent Esperantists in St. Petersburg, and confiscation of all papers and photographs, the impression apparently existing in the minds of the municipal authorities that Esperanto served as a masque for darker purposes than ordinary minds can imagine! Three of these ten, one of them a young woman, were arrested, but further information is not at present obtainable.

Samos.—The yearly meeting of the Samos Esperanto Society took place the last week in March. At the business meeting it was noted that the teaching of Esperanto in the public schools of the principality is so successful that it will be continued. Dr. Anakreon Stamatiadis was re-elected president of the association.

Brazil.—The Fourth Brazilian Esperanto Congress, noted in these columns some time ago, has taken place with most satisfactory results. Aside from business of diverse nature, social functions formed an enjoyable; and the expression of thanks to the Mayor of Juiz-de-Flora, also a government deputy, and the announcement that the philosopher Silvio Romero has become supporter of the movement are gratifying evidences of the progress being made.

Peru.—The magazine "Antaŭen Esperantistoj," published in Lima, is in the eighth year of its existence; favorable mention is made in a recent number concerning the work for Esperanto done in the "Centro Universitario," and the "Escuela de Artes y Oficios."

Japan.—With the April number the magazine "Japana Esperantisto" resumes publication in Japanese and Esperanto. It is worthy of cordial welcome among the esperantists, and will doubtless do much for the furtherance of Esperanto in the extreme East,—as well as furnish to Western sceptics visible proof of the wide use of the International Lan-

guage. (Subscription, through American Esperantist Company, \$1.10.)

In the list of officers of the Japanese Esperanto Association we note with interest that Count Hajaŝi, ex-minister of Foreign Affairs, is still the president, and is supported by an able staff.

South Africa.—A new magazine, "The South African Esperantist," will appear in July from the publication office in Durban. In addition to news items, there will be articles concerning South African customs, historical occurrences, commercial opportunities, etc. (Subscriptions may be made through American Esperantist Company, at 70 cents).

Scotland.—The Sixth Annual Congress of Scottish Esperantists took place June 16-19. The University College was designated as the place for the sessions, indicating the lively interest in the International Language taken by the university authorities. A reception, a tea, concert, theatricals and sightseeing were also arranged for, as well as an Esperanto service Sunday afternoon. A report of the congress will be obtainable later.

England.—Arrangements were made for holding an "Esperanto Day" on Coronation Saturday in London, inasmuch as a number of esperantists were expected, and a propaganda meeting might also be held with good results.

Denmark.—In Stege, on the Island of Mon, an esperantist group of thirty-five persons has been organized.

KRONIKO NORDAMERIKA

[Ni petas la konsilantojn, la distriktajn kaj precipe la lokajn sekretariojn, ke ili sendu plenajn raportojn pri la progreso de la Esperantista Movado en siaj urboj, distriktoj kaj apartaĵoj, antaŭ la mezo de ĉiu monato. Ni ankaŭ petas la individuojn, ke ili ankaŭ sendu, antaŭ la mezo de ĉiu monato, raportojn pri artikoloj en ĵurnaloj, paroladoj, intervjuoj, kaj pri ekstarigo de klasoj, ĉar la raportoj en "Kroniko Nordamerika" estos plej precizaj se la informo pri ĉio venas rekte de la koncertnata loko.]

Nov-Anglujo.—La somera kunveno de la Novanglia Asocio, en Bostono, estis tute sukcesplena kaj la ĉeesto estis pli granda, proporcie al la nombro da anoj, ol oni povis atendi de asocio kies anaro estas tiom larĝe apartigata. Je la neformala vespermango ĉiuj 34 sidejoj de la elektita restoracio estis tute plenaj. La for-

mala kunveno vespera, je la 16a, superplenigis la ampleksan ĉeflokon de la Bostona Societo, kaj superfluis en la koridoron. Dum la vespero oni aŭskultis la lokajn raportojn, la legadon de leteroj de kelkaj samideanoj kiuj ne povis ĉeesti, kaj la vespero finiĝis per diversaj amuzoj, provizitaj de la geesperantistoj.

Grava okazinto estis la ricevo de invito de la "Manchester Institute of Arts and Sciences" ke la asocio kunvenu kiel ĝia gasto je sia aŭtuna, aŭ vintra kunveno. Oni ĝoje kaj rapide voĉdonis ke la oktobra kunveno okazu en tiu urbo. La "Institute" estas la plej grava socia kaj edukada klubo de Manchester, kaj tiuj el ni, kiuj rememoras la gastamon de tiu societo dum la somero 1909a jam komencis fari planojn por la oktobra pilgrimado al Manchester. Ĉar la invito estas subtenata de simila invito de la du esperantistaj kluboj de tiu urbo oni povas certigi al la asocioj, ke tiu kiu ne ĉeestas la oktobran kunvenon maltrafos plej ĝojan kaj profitplenan okazon.

Sabaton, la 17an, je la deka matene la asocioj plenigis la specialan tramon ĉe "Copley Square" kaj per duhora vojaĝo tra la belaj ĉirkaŭaĵoj de Bostono atingis la "Bungalew" de la "Field and Forest Club" sur la lago Canton. Tie oni babiladis, promenis tra la arbaro, manĝis kaj trinkis, kantis, ŝercis kaj eĉ provis kelkajn sportojn.

Jen la programo:

Vendredon.

- 3-6 p. t. Neformala Kunvenado en la ĉambro de la Bostona Esperanta Societo (209 Pierce Bldg., Copley Square) por interparoladi kaj rigardadi la ĉitietan ĉefikon.
- 6.30 vespere. Eliro por la kvindekcenta habilada vesper-manĝo (apude).
- 8.00. Solena Kunsido en la ĉambro.
Bonakcepto. Dro. D. O. S. Lowell (Prez. B. E. S.).
Salutado. Sro. G. W. Lee (Prez. N. E. A.).
- Esperanto en Diversaj Lokoj:
Portlando. Dro. D. W. Fellows (V. P., N. E. A.).
Bostono. Dro. D. O. S. Lowell.
Nov' Anglujo. Dro. C. H. Fessenden (Sek. N. E. A.).
Usono. Sro. E. C. Reed (Sek. E. A. N. A.).
- Universala Esperanta Asocio. Sro. F. G. Harrison (Delegito).
- 9.00. Amuzado, de la Libertempa Komitato. Sro. M. A. Amster kaj aliaj.
- 9.40. Anoncoj pri la morgaŭaj kaj aliaj aferoj (manĝo k. t. p.).
- 9.50. Kanto por ĉiuj. L' Espere.

Sabaton.

- 9.30 matene. Neformala Kunvenado je la suprecitita ĉambro.
- 10 matene. Eliro por veturi per speciala vagono al la unuetaĝa domo (Bungalow) de la "Kampo kaj Arbare Klubo" en Canton, alvenante eble lomete antaŭ la tagmezo.
- 12.30 p. t. La Tago kiun Ni Solenigas.—Mallonga historio pri la "Batalo de Ujega Monteto." Dro. Lowell.
Malmultaj vortoj pri la "Field and Forest Club." Sro. Lee.
- 1.30 p. t. Fortikmanĝo.
- 2.30 p. t. Laŭvolaj Raportoj de diversuloj pri Esperanto en iliaj propraj hejmlukoj, sekvataj de agadaj aferoj, tiam libertempe (marŝado, remado, interparolado, kantado, dormado, teo, k. t. p.).
- 6.30. Vespermanĝo.
- 7.15 Sunsubira pafado kaj malleveno de la standardo.
- 7.30. Nefinita agado kaj reveno al Bostono.

Mallonga resumo de la raporto de la sekretario sciigas ke la asocio enhavas 340 geanojn, dividatajn inter 13 kluboj kiuj enhavas de 4 ĝis 100 anojn. La nuna aneco estas farita el la pli seriozaj Esperantistoj. Tute mankas scivolaĵoj kaj necertaj personoj kiuj kelkan tempon ludas kun Esperanto, forlasante ĝin kiam foriĝas la noveco. La oficistoj decidis ke estonte ni havos almenaŭ kvar ĝeneralajn kunvenojn dum ĉiu jaro, kaj ĵugante laŭ pasinta sperto, tiuj kunvenoj estos pli kaj pli gravaj kaj interesplenaj. Oni povas prave konstati ke la nuna aneco estas malpli ol dekono de la personej en Novanglujo kiuj studas Esperanton; kaj estas espereble ke dum la venonta jaro la plimulto de la interesitaj, sed ne alligitaj Esperantistoj kunigu kun la asocio. Oni tiamaniere povos pli gajni el doni. Al la lojalaj anoj de nia asocio mi volas diri: laboru senlace! Se vi ne povos po-grande propagandi, donu viajn penadojn al unu persono, faru unu novan Esperantiston, kaj antaŭ multaj menatoj ni povos skribi nian anecon per kvar cifroj.

Manchester, N. H.—La lokaj societoj kaj klasoj aranĝis ekskurson al "Pine Island Park," por festi la finon de la laboro de la nuna jaro, antaŭ ol komenci la someran libertempon. Malgraŭ la malagraba vetero, kaj la minacanta pluvo,

oni multe ĝuis la posttagmezon, finante la kunvenon per gaja vespermango en la parka kafeo.

Montpelier, Vt.—Ĉe foiro aranĝita de loka muzikistaro dum la paska semajno, la esperanto-ekspozicio altiris pli multe da atento ol ĉiu alia fako. Sur tablo tri metrojn longa troviĝis preskaŭ cent esperantistaj ĵurnaloj kaj gazetoj, kune kun libroj, poŝtkartoj, programoj, propagandiloj, k. t. p. Speciale interesa fako de la ekspozicio estis leteroj de ĉiuj senatanoj kaj reprezentantoj de la ŝtato Vermont (adresitaj al Sro. J. L. Stanyan, sekretario de la loka societo), dirantaj ke ili nepre favore voĉdonos pri Esperanto kiam la afero estos oficiale prezentita per tio. Tia ekspozicio multe helpas al la movado, kaj jam la loka klubo komencis enregistri novajn anojn.

St. Johnsbury, Vt.—Fino. Jennie M. McDonald, entuziasma lernantino en la "Academy" sub la instruado de Pro. I. L. Nickerson, preparolis Esperanton kaj ĝian valoron, kiel temon ĉe la jarfina festo de la lernejo.

New York, N. Y.—La maja "American Druggist and Pharmaceutical Record" enhavis favoran recenzon pri la nova poliglota vade-mecum de internacia farmacio, nomante ĝin plej utila libro. Alia grava gazeto eldonata en Nov-Jorko, "Science," antaŭ kelkaj semajnoj presigis artikolon, de Sro. J. M. Clifford, Jr., kiu citis en la artikolo kelkajn faktojn konitajn per Esperanto.

Baltimore, Md.—En la maja numero de "Progressive Stenographer," eldonata en ĉi tiu urbo, la Esperanto-Fako (redaktita de Fino. E. W. Weems), prezentas krom la leclono kaj informaj raporto, leteron de lia moŝto John Barrett, direktoro-generalo de la Tutamerika Unuiĝo, kaj prezidanto de la Esperantista Asocio de Norda Ameriko, kiu esprimas sian intereson je la laboron faratan, kaj permesas ke la gazeto presigu lian fotografajon, kiu, tial aperas en ĉi tiu numero.

Antaŭ ne longe la loka societo ĝuis viziton de Sro. Morton, prezidanto de la Nov-Jorka Federacio, kiu, por konvinki kelkajn vizitantojn, interparolis esperante kun Sro. Norvak, polo, sen ia malkomprenejo, pruvante tion, kion oni ĉiam diras al skeptikuloj, sed pli preferas montri ol diri. Post tia pruvo, la esperanta

programo ricevis plej zorgan atenton kaj estis treege interesa.

Washington, D. C.—Je la 7a de junio, la Internacia Klubo invitis ĉiujn aliajn klubojn kaj individuajn esperantistojn en la urbo al neceremonia akceptado ĉe la klubkunvenejo, en la nova konstruaĵo de la Esperanto-Oficejo. Ĉiuj ĉambroj kaj oficejoj de la Oficejo estis malfermitaj, kaj kun plezuro la gastoj ne nur gaje interparolis sed ankaŭ ekzamenis la interesojn en la libro-ĉambroj, k. t. p. Per kelkaj vortoj Sro. Edwin C. Reed, la direktoro, bonvenis la samideanojn; respondis je la nomoj de aliaj kluboj kaj la loka esperantistaro Sroj. E. C. McKelvy, C. E. Nickles, J. C. Germailler, kaj Dro. W. J. R. Thonssen. Poste oni ricevis manĝetaĵojn ĉe tablo kie estris la servadon Finoj. Kuhlman kaj Saunders. Kvankam la varma laciga somera sezono jam komencigis, preskaŭ cent esperantistoj ĉeestis, kaj videble ĝuis la vesperon.

Je la 15a de junio la Supralerneja Klubo festis la lastan kunvenon kiu okazos ĝis post la somero. Oni kunvenis en la Esperanto-Oficejo, kaj prezentis mallongan programon, kiu konsistis el resumo de la klubhistorio, prezentita de la sekretario-fino, mallongaj paroladetoj de la vicprezidanto, kaj de aliaj, kiujn la prezidanto sen antaŭa avizo invitis paroli. Gesinjoroj Reed, "honoraj anoj" de la klubo, kaj Sro. McKelvy, okaze reprezentanto de du aliaj kluboj, ankaŭ ĉeestis kaj paroladetis. Poste, oni disdonis kremglaciaĵon kaj bonegajn kukojn (faritajn de iuj lertaj anoj de la klubo); ĉi tiu parto de la festo videble pligrandigis la plezuron al la gejunuloj. Post nur kelkmonata studado de Esperanto la gejunuloj en la klubo povas rimarkinde bone paroli la lingvon, kaj ili intencas en la aŭtuno multe pligrandigi la jam fortan klubon per energia propagando inter siaj samaĝuloj.

Perth Amboy, N. J.—La "Evening News" antaŭ kelkaj semajnoj enhavis pli ol dukolonan redakcian artikolon pri Esperanto, bone klarigantan ĝiajn utilojn. Se nur unu ĵurnalo en ĉiu alia grava urbo nur sekvas la bonan ekzemplon de la redaktoro de la citita ĵurnalo, la loĝantaroj nepre legus kun intereso, kaj dankeme ricevus informon pri temo kiu pli kaj pli fariĝas grava kaj interesplena.

Je kunveno kiu estos la lasta ĝis aŭtuno, la loka societo veĉdonis formalan dankon al la urba estraro pri instruado, kiu permesis al la klubo kunveni en la supralernejo dum la vintro. Ĉiuj anoj estas abonantoj al *Amerika Esperantisto*, kaj anoj de la *Esperantista Asocio de Norda Ameriko*; kaj sin preparas dum la somero por instrui klasojn kiujn ili intencas starigi en la aŭtuno.

Ocala, Fla.—Nia agema ano, Sro. E. C. Smith, instruas klason, kiu konsistas el liaj du infanoj kaj kelkaj najbaraj infanoj.

Coronado, Fla.—Fino. Bessie L. Marot, helpa sekretario de la E. A. de N. A. en sia ŝtato, senlace propagandas, kaj dum la vintro instruis malgrandan klason da turistinoj. Ni kreskas, kvankam iom malrapide en nia ŝtato!

Detroit, Mich.—Entuziasma samideano, Sro. Simpson, nun fabrikas cigarojn, kies anonco enhavas belan esperantistan desegnon, kune kun kelkaj vortoj esperantaj.

Chicago, Ill.—Oni organizis ĉe kunveno la "National Esperanto League of the New Jerusalem Church of America." Je kunsido la 13an de junio la jenaj partoprenis en la programo: Pastro Paul S. Sperry, el Brockton, Mass.; Sro. J. C. Bley, el Chicago; Sro. Fred R. French, el Campello, Mass.; Fino. Carrie Sprout, el Chillicothe, Ohio; Dro. B. K. Simonek, el Chicago; Pastro J. B. Spiers, el Richmond, Va.; Dro. I. J. K. Golden, el Chicago, kaj Dro. L. E. Calleja, el Guadalajara, Meksiko.

Loka klubo por kunpromenado antaŭ nelonge invitis kelkajn esperantistojn kunpromeni. Tio estas bonega maniero por fari esperantistojn, kaj ni esperas ke ĉiu promenanto senlace parolis en kaj pri Esperanto dum la promenoj!

Oni esperas aranĝi en oktobro eĉ pli grandan ekspozicion ol tiu, kiun ĵus malfermis la Gradata Klubo kun tiel bonega rezulto. (Detalojn poste.)

St. Louis, Mo.—La agema klubo en "Christian Brothers' College" studas fervore, kaj ĝiaj anoj sin preparas por akiri la "Ateston pri Kapableco" de la E. A. de N. A., sub la instruado de la hispana pastro Mariano Mojado. La klubo kunvenas ĉiudimanche, sed la anoj studas po du aŭ tri horoj kelkajn tagojn en la se-

majno, kaj pro tie rapidege sukcesos tute posedi la lingvon. Oni povus prave diri ke ĉi tiu grupo estas eble unu el la plej studema kaj fervora en Usono, kvankam ĝi estas tute nova kaj ankoraŭ ne tre granda.

Omaha, Neb.—En lasta tempo estis organizita "Bohema-Esperanta Rondo," kiu aranĝos kurson de la internacia lingvo. La kurso estas multe vizitata, kaj ni esperas ke post mallonga tempo ni havos grandan nombron da novaj batalontaj pro nia sankta afero, inter bohemiaj samideanoj en Omaha. Sro. Rudolf Honomichl instruas klason ĉiuvendre en la bohemia lernejo. Ĉiu bohemo bonvole komuniku kun li (1433 So. 14th St.).

La "Omaha Bee" presigis en la pasinta monato du favorajn artikolojn pri Esperanto.

Canon City, Colo.—Je "Supralerneja Tago" ĉe la Stata Universitato (Boulder) antaŭ kelkaj semajnoj, kie deĉdu reprezentantoj de tiom da lernejoj tra la ŝtato konkursis, per la prezentado de temoj jam premlitaj per provizoraj konkursoj ĉe la diversaj lernejoj, unu el la temoj estis "Esperanto," bonege prezentita de Fino. Helen Clarke, el Canon City. Ĉar la tuta urbo interesiĝis je la afero, la loka ĵurnalo, "Fremont County Leader," presigis en siaj kolonoj la tutan traktaton kiun Fino. Clarke verkis. Ĉar ŝi estas ankoraŭ en la unua grado de la Supra Lernejo, ni des pli gratulas la entuziasman junan esperantistinon pro ŝia laŭdinda sukceso.

Stanford University, Cal.—Kun grandega plezuro ni informas la esperantistaron, ke en la granda bonekonata "Leland Stanford Junior" Universitato la internacia lingvo estas oficiale enkondukita. Ĝi estas anoncata kiel unu el la kursoj instruataj la venontan semestron, dufoje en la semajno. Pro. A. L. Guerard instruos la klason, kaj "Kellerman's Complete Grammar of Esperanto" estas la lernolibro uzota. (La redakcio de *Amerika Esperantisto* certigas ke la ĉi-supra informo estas laŭ oficiala sciigo en la universitata katalogo. Ni ne presigas necertigitajn raportojn pri enkondukado de Esperanto, ĉar ni tro ofte trovis, per komunikado kun la koncernataj universitatoj, ke tiaj raportoj estas tute nekredindaj. Pli bona por la Esperantista Movado estas unu vera

tia raporto, ol kvin aŭ ses kiujn la universitatoj aŭ lernejoj aŭ provincestroj mem deklaras falsaj.)

Los Gatos, Calif.—Esperanta klaso de ses anoj estas starigita per la klopodoj de Fino. Edna Roberts. Pro. M. D. Ewer instruas la klason, kies membroj estas entuziasmaj kaj lernas rapide.

Portland, Ore.—La Rozurba Klubo de Portland aranĝis ekskurson al Tualatin, laŭ la Tualatin Rivero, kaj feston ĉe Tualatin, la 4an de junio. Kvankam la vetero estis malagrabla, tamen proksimume 200 partoprenantoj kunvenis en la decidita loko, veturinte tien per speciala vagonaro, kaj bonege sin amuzis. Krom la kutimaj plezuroj, oni aŭskultis paroladon de Kol. J. C. Cooper, kiu, oficiale reprezentante sian ŝtaton ĉe la "Sesa," antaŭ kelkaj monatoj, rakontis pri tiu interesa kunveno; kaj tiuj, kiuj deziris tuj komenci studadon de la lingvo, ricevis unuan lecionon en la lingvo mem, denitan de Sro. H.

Denlinger. La sukceson de la ekskurso ni sildas al la kunlaborado de la diversaj esperantaj klasoj, kaj ankaŭ al Sro. J. D. Merchant, ĝenerala estro de la afero, kiu senlace laboris por ĝin sukcesigi. Kvankam oni ne havis ĉeston de 800 aŭ 1,000, kian oni esperis, tamen ĉiuj, kiuj partoprenis, multe ĝuis la tagon, kaj konstatis kiel bonege la tuta afero reklamis la esperantistan movadon. Ĉiuj lokaj ĵurnaloj anoncis kaj raportis la ekskurson, samtempe anoncanta la kunvenon de la Esperantista Asocio de la "Pacific Northwest," kiu okazos en Portland en julio 19-21, je la invito de la Portland Komerca Klubo. Multaj ĵurnaloj tra la tuta nordokcidenta regiono presigis anoncon pri tiu kunveno, senditan al ili de la Komerca Klubo, kaj ankaŭ favore priparolis la ĝeneralan temon Esperanton. Oni atendas sukcesplenan kunvenon, kun multaj vizitantoj el diversaj urboj en la ŝtato Oregon kaj apudaj ŝtatoj.

FOLLOW THIS EXAMPLE!

We quote the following from "The Evening Capitol" of Annapolis, Md.:

"At the commencement exercises of the Grammar School yesterday morning, announcement was made that a summer class for beginners in Esperanto will be held in one of the class rooms of McDowell Hall, by kind permission of Dr. Fell. This class will be especially for girls and boys, as a preparatory study for French and Latin. It will probably be held for five days each week and continue six weeks, after which time any child can easily pursue the study of the language. The Rev. James L. Smiley will be the instructor."

Without pausing to comment on the good fortune of the children who will take advantage of this opportunity of a little pleasurable and profitable study this summer, through the opportunity so kindly offered them by Rev. Smiley, or the resultant advantage sure to ensue from such diversion in the usual summer routine, we wish to call the attention of esperantist teachers and propagandists to this simple and excellent method of prov-

ing the claims for Esperanto as an introductory linguistic study. It is well nigh impossible to disturb an established curriculum enough to test Esperanto before the authorities locally in charge are quite certain of the matter; and to teach selected or "after school" classes during the school year is a strain on both teacher and pupil, especially when the pupils have already started studying some national language.

Therefore, see if YOU cannot arrange to teach during the summer months a class of children who are to enter high school in September, with the purpose of giving them enough Esperanto so that all of their school work will be of a higher standard next fall. Obtain a room in the school building if possible, and have the principal know the names of the pupils, and the progress made. To introduce Esperanto into the regular curriculum by next year should not then be difficult, in view of the proof you will have at hand.

OFFICIAL COMMUNICATIONS

ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA.

THE ESPERANTO OFFICE, WASHINGTON, D. C.

Edwin C. Reed, Sec.-Treas.

ANNUAL MEETING.

As has been announced in preceding numbers the annual meeting of The Esperanto Association of North America will occur in New York City August 2, 1911. The first session will be called to order at 10 A. M., and sessions will continue until such business as shall be brought before the convention will have been completed. All sessions of the convention will be held at the Broadway Central Hotel, 673 Broadway, New York City. The hotel will give us a convention hall of ample dimensions and with all conveniences for transaction of our business free of charge. Of course, it is expected that most of the delegates from outside New York will stop at the hotel. This hotel is located on Broadway, near West Third Street. Those coming into the Pennsylvania Station should walk one block east to Broadway, and take surface car down. From Grand Central Station, take subway to Bleeker Street, two blocks west to Broadway, half a block north to hotel. From all ferries and terminals, Broadway is easily reached, generally within three or four blocks at most; and a surface car up or down as required will bring one to the door of the hotel.

As previously announced, the Southern New York Federation of the Association, which has charge of all local arrangements, will not attempt anything beyond a serious business meeting of interest to all earnest esperantists. The only affair aside from business sessions will be the banquet at 7 P. M. the opening day of the convention, August 2. Tickets for this banquet will be \$1.50 each and can be obtained at the convention or reserved by order to Mr. Roger P. Heller (secretary for Southern New York Federation), 18 West 104th Street, New York City.

No fee or ticket will be required for

admittance to the business sessions. For participation in discussions or votes only the regular green card of membership in The Esperanto Association of North America is necessary. Any esperantists who have not yet joined the Association, and who desire to take part in this convention, may become members by making application to the general secretary, at the Esperanto Office, Washington, D. C., remitting the sum of fifty cents, which entitles to membership until the end of the present fiscal year, September 30, 1911.

SPECIAL NOTICE.

In order that the Association may finish its year of work with a "clean sheet," a little assistance is begged of every member. During the year the work of the Association has been extended into new fields with very gratifying results. The establishment of the *Esperanto Herald* and obtaining for this the privilege of the second class rate has enabled the sending of great numbers of this little "propagandflo" to special lists of persons. Of the first number, for example, which dealt with the benefits of Esperanto in general education, nearly 25,000 have been sent to educators, and the results are beginning already to be apparent. But all this work has cost real money, or the Association owes real money for it. There is now due the printers a sum of one hundred and fifty dollars, and unless this can be settled at once, the Association will be compelled to discontinue the publication of either new or old numbers of the *Herald*. The general secretary, to whom is due his entire salary since last October, and in addition a loan of sixty-five dollars, has agreed to cancel this account and donate his past services and the loan made if the other earnest esperantists will furnish the money to settle the printing account. Please contribute such amounts as you can afford. Any sum, however

small, will help. Remit to the Association, 2404 Fourteenth Street, Washington, D. C.

TREASURER'S ACCOUNT.

JUNE.
Receipts.

| | |
|---------------------------------|---------|
| Cash on hand May 27..... | \$ 5.37 |
| Membership fees..... | 9.75 |
| Examinations | 2.60 |
| Sustaining Membership Fees..... | 16.00 |
| Sale of extra "Heralds"..... | .95 |
| Miscellaneous | 1.50 |
| | <hr/> |
| | \$36.17 |

Expenditures.

| | |
|------------------------------|---------|
| Postage | \$ 4.50 |
| Examinations | 1.50 |
| Stenographer | 24.00 |
| Balance on hand June 27..... | 6.17 |
| | <hr/> |
| | \$36.17 |

ATTENTION, FLORIDA!

The secretary for Florida begs all who are interested in Esperanto to write to her for any information they may need; for free propaganda material for distribution, etc.; if possible enclosing the fifty cents yearly membership fee, thus helping us financially. "In union there is strength." Address:

Miss Bessie L. Marot,
Coronado, Volusia Co., Florida.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

Atesto pri Lernado.

William F. Salt, Trenton, N. J.
Harold W. Kline, Darby, Pa.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

Atesto pri Kapableco.

Miss Mabel Gochenauer, Los Angeles, California.
Mrs. Belle Gochenauer, Los Angeles, California.

INTERNACIA LIGO DE ESPERANTISTAJ POSTOFICISTOJ.

This League ("ILDEP") was founded in Dresden last January, and its growth since has been rapid, its monthly organ now appearing as a part of the magazine "La Esperantisto," published in Leipzig (which also devotes part of its space to other organizations).

The field open to this League is one of

the widest before esperantists today. All Postoffice employees are urged to join and co-operate for the officialization of Esperanto. Realization of this aim may be a matter of long effort, and all who join should determine to stay with the movement until the goal is reached. It is certain that something of future importance will grow out of this organization.

The annual dues are one spesmilo, and each member receives a subscription to the official organ. President Paul Schmidt, of Dresden, has requested the undersigned to act as "delegito" for the United States, and he will be pleased to correspond with any interested persons, and to send copies of the "regularo."

It is interesting to know that a high official of the Berlin postoffice is a candidate for membership on the "Lingva Komitato."

Kun kolega saluto,

Lisle Terwilliger, "Ildep" 11.
809 E. 100th Street, Cleveland, Ohio.

NEKROLOGO

Kun bedaŭro ni raportas pri la morto de Sro. Francisco Herrera Zambrano, el Meksikujo (kiu antaŭ nelonge tradukis por Amerika Esperantisto la amuzan rakonton "la Forgesemaj Novaj Geedzoj"). Ni esprimas al la funebranta familio nian plej sinceran kondolencon.

SENPAGE

ricevos ĉiu samideano, kiu sendos internacian respondkuponon al Dro. Schramm, Dresden 20, Germanujo, la belegan esperante presitan broŝuron pri la Internacia Higiena Ekspozicio en Dresden. Ĝi enhavas multajn ilustraĵojn kaj bonajn artikolojn kaj estas bona propagandilo. Estas grava afero, ke aperis ne nur nacilingvaj broŝuroj pri la ekspozicio, sed ankaŭ esperanta broŝuro. Ĉar ni volas montri al la registaro, urbestro kaj estraro de la ekspozicio, kiel granda jam estas la esperantistaro, ni petas ĉiujn samideanojn sendi internacian respondkuponon. Tuj ili ricevos la valoran libron.

Esperantistoj, montre ke vi ŝatas vian lingvon, kaj postulu esperante presitan broŝuron pri la Internacia Higiena Ekspozicio en Dresden!

FOR THE BEGINNER

Kindly give suggestions on the use of the suffixes *-ig-* and *-ig-*.

Remember that the suffix *-ig-* always forms intransitives, and never attempt to form a passive from a verb containing this suffix, or to place an accusative of direct object after it.

The action indicated in a verb containing *-ig-* is generally beginning or clearly in process,—is “becoming;” and invariably concerns or happens to the subject of the verb, without reference to the agency of any other person or thing. This may be compared to the Greek middle voice, and to English expressions with “get,” etc. The following examples should be studied, with the added illustration of the passive voice of the transitive form (which often has a sense very similar to that of the *-ig-* formation, although the two are never exactly alike). The indiscriminate use of the same form in English for both transitive and intransitive senses prevents the distinction from being always so clear in English as it is in other languages:

Johano perdis la hundon. John lost the dog.

La hundo estas perdita (de Johano), the dog was (has been) lost (by John).

La hundo perdiĝis, the dog got lost (became lost in some way, no reference being made as to the responsibility of any person or thing for this).

Mi renversis la vazon, I upset the vase.

La vazo estas renversita, the vase is (has been) upset (by something or some one).

La vazo renversiĝis, eble pro la vento, the vase upset (got upset), possibly because of the wind.

Mi staras sur la planko, I am standing on the floor.

Mi stariĝas el la seĝo, I am getting up out of the chair.

(No passive possible, because *stari* is intransitive).

A list of English verbs used in the same form for both transitive and intransitive forces, whose Esperanto equiva-

lent is transitive, and must therefore have the *-ig-* suffix used if an intransitive sense is desired, is given in section 279 of *A Complete Grammar of Esperanto*. (For illustration of further formations by means of *-ig-* see section 282.)

The use of the suffix *-ig-*, which is the opposite of *-ig-* in character, is easily grasped after *-ig-* has been mastered, and is somewhat easier. This suffix forms transitives, so that a direct object is always to be expected, and a passive voice may be formed. The meaning is causative, and the object of the verb is generally caused to perform or acquire the act or quality indicated in the root. English has various causative suffixes, such as “-ify,” “-en,” etc., and various causative verbs whose derivation is not so immediately apparent (note the English causatives in the translation of the following examples):

Mi ĝojigis la knabon, I gladdened the child.

Ni falligis ĝin, we felled it (caused it to fall).

Li sidigis la vazon apud la libro, he set the vase near the book.

Kuŝigu lin sur lian liton! lay him (cause him to lie) upon his bed!

Li estas kuŝigita, he has been laid (has been caused or made to lie).

(Further illustration of the contrast between these two suffixes is given in section 289 of the *Complete Grammar*.)

Why is the expression “*El la angla tradukis*” used rather than the passive “*tradukita de,*” preceding the name of the translator of Esperanto translations?

Either is permissible, also the less euphonious “*Esperantigis,*” since all of these convey the facts sufficiently clearly. But the active *El la angla tradukis John Smith* (where the whole preceding translation is the direct object of the verb *tradukis*) is less cumbersome than the passive construction “*El la angla tradukita de John Smith,*” and has the added advantage of rather generally familiar precedent in Latin, the language which has long been most widely known, at least among the educated classes.

NIA INFANETA FRATO

EFEKTIVE, ni ne estis feliĉaj kiam ni eksciis pri la nova alveninto, ĉar, kvankam nia hejmo estis granda, nia familio estis ankaŭ tre granda, kaj la plej juna infano estis jam preskaŭ matura.

Tamen, kiam oni diris al ni ke li estas bela knabeto, kaj ŝajne tre vigla kaj agema, ni decidis peni ŝajnigi al li ke li estas bonvena.

Li estis tiel bonsana kaj kreskis tiel rapide ke ni baldaŭ komencis ami lin. Li estis belega, kun nigrebluaj okuloj, kiuj ŝajnis ĉiam revantaj, kvazaŭ ili rigardis tre malproksimen. Li havis ankaŭ rimarkinde dolĉan karakteron, kaj neniam perdis sian bonhumoron.

Antaŭ ol li venis, ni ofte diskutadis, kaj kelkafoje eĉ koleriĝis kaj malpacigiĝis; sed li ĉiam helpas nin, kaj kiam ni ne komprenas unu la alian, li nin tute komprenigas kaj nin pacigas. Kaj, kvankam ni reciproke jaluziĝas, ni ne estas jaluzaj kontraŭ li, sed ĉiam ĝojas kiam li estas kun ni. Mallongavorte, ni ne nur amas lin, ni lin amegas.

Ni akompanadis lin ĉien, kien ajn li iris. Ni prizorgis lin, de lia infaneco ĝis nun, kaj eĉ nun ni ameme gardas lin. Unue ni timis ke li havos malamikojn, sed baldaŭ ni sciigis ke kien ajn li iras li amikiĝas kun ĉiuj.

Kiam li estis proksimume dudek-unujara, li decidis transiri la oceanon kaj viziti Usonon. Nun, vere, ni tremis. Ni estis preskaŭ certaj ke oni ne lin bonkore ricevos tie, sed ni tute eraris.

Eĉ tie li trovis malnovajn amikojn, kaj faris multajn novajn amikojn. Kaj kiam ni parolis pri reveno hejmen, li diris, "Kie ne estas hejmo? Ŝajnas al mi ke ĉiu lando estas hejmo. Nenie mi estas fremdulo. Mi sentas ke en la tuta mondo estas nur unu familio, kaj ĉie mi renkontas ankoraŭ allajn fratojn."

Tial, kvankam ni ĉiam nomas lin nia "infaneta" frato, tamen, ni nun sentas ke baldaŭ li ne plu bezonos nian zorgon; kaj ni estas tre kontentaj ke li vojaĝu

OUR BABY BROTHER.

AS A MATTER OF FACT, we were not happy when we found out about the new arrival, for, although our home was large, our family was also very large, and the youngest child was already almost grown up.

Nevertheless, when they said to us that he was a beautiful little boy, and apparently very alert and active, we decided to try to make it seem to him that he was welcome. He was so healthy and grew so rapidly that we soon commenced to love him. He was handsome, with blue-black eyes, that seemed always dreaming, as if they were gazing very far away. He also had a remarkably sweet character, and never lost his temper.

Before he came we used often to have discussions, and sometimes even got angry and became quarrelsome, but he always helps us, and when we do not understand each other, he makes us understand perfectly, and makes peace for us. And although we are mutually jealous, we are not jealous of him, but are always glad when he is with us. To express it in a word, we not only love him, we love him mightily.

We used to accompany him everywhere, wherever he went. We took care of him, from his childhood till now, and even now we lovingly guard him. At first we feared that he would have enemies, but soon we came to know that wherever he goes he makes friends with all.

When he was about twenty-one years old he decided to cross the ocean and visit the United States. Now, truly, we trembled. We were almost certain that people would not receive him cordially there, but we were quite in error. Even there he found old friends, and made many new friends. And when we talked about a return homeward, he said, "Where is there not home? It seems to me that every country is home. Nowhere am I a foreigner. I feel that in the whole world there is only one family, and everywhere I encounter still other brothers."

Therefore, although we always call him our "baby" brother, yet we now feel that soon he will no longer need our care, and we are very glad to have him travel alone,

sola, ĉar ni scias ke li povas vojaĝi al la ekstretoj de la tuta mondo—norda, suda, okcidenta, orienta—kaj ĉie li estos meze de amikoj, ĉar en Esperantujo troviĝas neniu fremdulo.

Ni estas nun felikaj, kaj ne maltrankviligos plu. Certe, en nia mondo, nia tuta, granda mondo, "la bela sonĝo de l' homaro por eterna ben' efektiviĝos."

E. W. Weems.

for we know that he can travel to the ends of the whole world,—north, south, west, east,—and everywhere he is in the midst of friends, for in the land of Esperanto there are no foreigners.

We are happy now, and will be uneasy no more. Certainly, in our world, our whole, great world, "the beautiful dream of humanity will come true for eternal good."

RESPONDE AL KRITIKOJ.

Antaŭ ne longe, la "New York Journal" publikigis per grandaj literoj, la interesan sciigon ke oni ne povas krei lingvon artan. Saga diro,—eble. Se ĝi estas vera, kio estas la ilo per kiu oni tie ĉi ripetas ĝin?

Sed supozante ke oni vidas en la angla veran modelon kun ĉio necesa kaj dezirinda por lingvo, tiam la diro supre citita estas tre natura opinio. Ĉar ĉu eĉ Doktoro Zamenhof mem kapablas duplikati la anglan? Kie estas la cerba koloso preta entrepreni la kreadon de lingvo kies "i" havus kvin sonojn, kaj kies "u" ses; kies "e" kaj "o" havus respektive ses elparolojn, dum ĝia "a" ĝuus ok? Kiu sentas sin abunde forta, fizike kaj mentale, por amasigi cent mil vortojn, inter kiuj oni silabus mil kvin cent en du manieroj, laŭ tridek-ses reguloj, ĉiu el kiuj havus esceptojn diversajn. Tiel tiu kritikisto rigardis la demandon.

Lastan vintron, kiam la "Utica Press" finis longan diskutadon pri nia lingvo per la deklaro ke, "La lingvo angla taŭgas por la langoj de homoj kaj anĝeloj," oni skribis ironie al ĝia redaktoro ke Esperanto jam ricevis la benon de la vicgerento de Dio, kaj ke tion la angla ankaŭ devos havi antaŭ ol la anĝeloj konsideros ĝin. Al tio la skribanto volas aldoni ke, kvankam li nun skribas tiujn ĉi vortojn sen vortaro, li efektive ne povas, traduki ilin en anglan tekston kun korekta ortografio, sen helpo de dika leksikono; spite tio, ke angla estas la lingvo de liaj

IN ANSWER TO CRITICS.

Not long ago, the "New York Journal" published, in large type, the interesting information that one can not create an artificial language. A wise remark,—possibly. If it is true, what is the instrument by which it is here repeated?

But supposing that one sees in the English a genuine model, with everything necessary and desirable for a language, then the remark quoted above is a very natural opinion. For, is even Doctor Zamenhof himself capable of duplicating the English? Where is the colossus of a brain ready to undertake the creation of a language whose "i" should have five sounds, and whose "u" six; whose "e" and "o" should have, respectively, six pronunciations, while its "a" should enjoy eight? Who feels himself abundantly strong, physically and mentally, to get together one hundred thousand words, among which one would spell fifteen hundred in two ways, in accordance with thirty-six rules, each of which should have various exceptions? In such fashion that critic looked at the question.

Last winter, when the "Utica Press" finished a long discussion concerning our language with the declaration that "The English language is fit for the tongues of men and of angels," people wrote ironically to its editor, to the effect that Esperanto had already received the blessing of the viceregent of God, and that this the English ought also to have before the angels would consider it. To this the writer wishes to add that, although he is now writing these words without a dictionary, as a matter of fact he can not translate them into English text with correct orthography, without the help of a thick lexicon, in spite of the fact that

gepatroj kaj praavoj, kaj ke li studis tiun lingvon dudek jarojn antaŭ ol li aŭdis pri la lingvo zamenhofa. Tial, ne neante ke la angla povas taŭgi por langoj de ĉiosciantaj anĝeloj, la skribanto sentas certa ke ĉe la homaro, kiu ne estas sub dia in-spiro, la afero estas tute alia.

Dubemulo.

English is the language of his parents and forefathers, and that he studied that language twenty years before he heard about the language of Zamenhof. Therefore, not denying that the English can be suitable for the tongues of omniscient angels, the writer feels certain that, in the case of mankind, who are not under divine inspiration, the affair is entirely different.

NEW ERRATA SLIP

The publishers of "A Complete Grammar of Esperanto" have been compelled to bind another supply of the book, even at this early date, only nine months after the first lot was issued. They have taken advantage of this opportunity to print for the book an errata slip, which corrects the various printers' errors, etc., discovered since the printing of the Grammar. Inasmuch as even the most minute points are noted, in the desire of the publishers to have the greatest possible accuracy, it may be of interest to all who possess copies of the first binding to mark these corrections in their books, and therefore the list of errata so far discovered is reproduced below. (Any teachers or students who may discover further errors are requested to make note of these, in order that all may be detected and ultimately corrected):

Page 3, 7th line, read *gz* instead of *ga*.
Page 17, sentence 14, read *ĉar* instead of *car*.

Page 20, sentence 8, omit 2nd word, *can*.

Page 37, sentence 1, omit *can*. Read *sees* instead of *see*.

Page 37, sentence 8, read *Does* instead of *Can*.

Page 37, sentence 13, omit *can*. Read *sees* instead of *see*.

Page 40, sentence 1, omit too.

Page 40, sentence 14, omit *can*.

Page 47, line 15, read *nigra* instead of *nigra*.

Page 47, line 21, read *ĉevalon* instead of *cevalon*.

Page 50, line 3, read *malgranda* instead of *malgranda*.

Page 58, line 27, read *ŝatas* instead of *satas*.

Page 71, 99, 3rd line, read preposition instead of proposition.

Page 72, lines 9-10, read *Alek-sandro* instead of *Alek-ŝandro*.

Page 72, line 12, read *mi* instead of *vi*.

Page 79, 4th line, read *be, have,* instead of *be have*.

Page 80, line 22, read *bakejo* instead of *bakejon*.

Page 84, ftn., read *kennen* instead of *konnen*.

Page 94, ftn., read (29) instead of (28).

Page 113, sentence 5, read (151) instead of (152).

Page 130, 173, 2nd line, read *ĉu* instead of *ĉi*?

Page 130, ftn., 4th line, read *vizaĝon* instead of *visagon*.

Page 176, 231, 3rd line, read *Tia* instead of *Tiu*.

Page 194, vocabulary, read *Sokrat-o* instead of *So-krato*.

Page 199, sentence 2, 11th word, read (*belsonan*) instead of (*belsonau*).

Page 206, ftn., second column, 11th line, read *ŝarĝi* instead of *sarĝi*.

Page 208, sentence 2, 7th word, read (*farigi*) instead of (*farigi*).

Page 231, second column, 20th word, read *kret-o* instead of *cret-o*.

Page 305, first column, 23rd word, read *pneŭmatik-a* instead of *pneumatik-a*.

Page 330, under infinitive, read: as object, 29; as subject, 130; instead of: as subject, 29.

Page 195, line 21, read *konfesinta* instead of *konfesinte*. Read *petinta* instead of *petinte*.

LA VENĜO DE ORNO

EN LA VERMONTA vilaĝo, kie mi logis dum infaneco, ankaŭ logis Orno Wilkins. Li estis granda tridekjara homo, forta kiel bovo, alta pli ol ses futojn, kaj blondhara, kun densaj blondaĵoj kaj barbo, kaj belaj bluaĵoj okuloj. Sed, ho ve, spirite li estis infano. Tamen, ĉiu ŝatis lin, ĉar li estis bona kaj aminda. Li iom laboris por la terkulturistoj, sed multe preferis ludi kun la knaboj, kiuj estis ĉiam pretaj lin ricevi en siajn ludojn, pro lia amindeco kaj pro lia volonteco fari ion ajn, kion ili postulis de li.

Kvankam la knaboj kelkfoje faris malgrandajn ŝercojn al Orno, ili neniam volis efektive dolorigi lin, kaj li ne ŝajnis kapabla fari ion alian ol rikanari pri iliaj agoj. Sed unufoje li indignis, kaj al ni estis plorindaj la sekvoj.

Estis pluva tago dum la fojnrinkolto, kaj ni knaboj kolektiĝis sur la verando de la vilaĝa hoteleto, ĝojaj pri la libertempo donacita de la pluvo. Orno ĉeestis, sidante sur seĝo. sin apogante kontraŭ la muro, kaj li ridetis kontente kiam ni staris ĉirkaŭ li. Kiel kutime, ni baldaŭ komencis paroli sensencaĵojn al Orno.

"Orno," diris Sam Bassett, "mi aŭdis ke vi havas en la kapo tre danĝerplenan intencan."

"Ho, ho," rikanis Orno, kio estas tiu intenco?"

"Oni diras ke vi intencas eltiri la akson de la tero, kaj ĝin uzi kiel stangon por fiŝkapti."

"Ho, ho," diris Orno, "kian danĝeron tio kaŭzus?"

"Nu, tio certe ŝancelus la teron tiel multe, ke ni ne povus stari sur la piedoj."

"Do, mi ne ĝin faros," solene respondis Orno.

"Ankaŭ, Orno," daŭrigis alia knabo, "Joĉjo Perkins diras ke vi intencas malvolvi la ekvatoron por tordi el ĝi fiŝkaptan ŝnuron."

"Ho, ho! Ĉu tio estas ankaŭ danĝerplena?"

"Kompreneble, ĉar ĝi permesus al la

tero tute frakasigi, kaj nin dissemi inter la stelojn."

"Ho, ho," ridegis Orno. "Nu, Joĉjo mensogis."

"Kio estas tio?" ekkriegis Joĉjo, kurante al Orno. "Orno Wilkins, vi insultis min. Mi ordonas ke vi venu kaj enmetu vian nazon inter miaj dika kaj montra fingroj!"

Orno duone levigis, kvazaŭ timigite per la ŝajnigata kolero de Joĉjo, kaj tiam, rikanante, residigis sur la seĝo. Sed dume, unu el la knaboj estis lerte metinta fleksitan pinglon sub la grandegulon. Apenaŭ sidiginte sur la pinglon, Orno suprensaltis, laŭte blekante, kaj ekploris dum lia mano frotis la vunditan lokon. Ni ĉirkaŭstaris iom konfuzitaj, kiam elvenis la hotelestro, kiu demandis kolere:

"Kio estas? Orno, kion ili faris al vi?"

"Ili vundis min," diris Orno, montrante la eltiritan pinglon, kaj rigardante nin per neamikaj okuloj.

"Vi junaj sentaŭguloj!" laŭte blekis la hotelestro. "Vi ĉiam malbonfaras al Orno. For de ĉi tie, ĉiu filo de patrino! Vi meritas bonan vipegadon!"

Ni forkuris en la pluvegon, dum la okuloj de Orno nin sekvis per rigardo tia, kian ni neniam antaŭe vidis tie.

"Knaboj," diris Joĉjo, "ni iru por naĝi."

"Sensencaĵon!" respondis alla. "Kio ni lasos niajn vestojn?"

"Ni iros al la ĉerkveturilejo, por senvestigi tie."

"Bonege! Ni iru!"

Ni kuris tra la pluvo al la ĉerkveturilejo. Ĝi estis malgranda ruĝepentrita konstruaĵo, kie staris la ĉerkveturilo, kiu portis la korpojn de la mortintoj de la vilaĝo al la lasta ripozejo. Pro respekto al la uzo de la dometo la knaboj neniam tie faris difekton, tial ĝi malofte estis ŝlosita.

Ni rapide senvestigis kaj, pendiginte niajn vestojn ĉirkaŭ la veturilo, ekkuris tra arbareto de aceroj al la naĝlageto. Tiu ĉi estis kurbo en rivero fluanta tra larĝa valo, kaj estis proksima de la ĉerk-

veturilejo proksimume duonon da mejlo. Ni naĝis kaj ludis dum horo. Tiam la pluvo ĉesis, baldaŭ aperis varmege la suno, kaj ni vetkuris returnen al la dometo. Sam unue alvenis tien, sed la pordo estis fermita. Li puŝis, tamen la pordo ne malfermiĝis.

"Tu ŝlosis tiun ĉi pordon!!" ekkriis Sam. "Venu, kelkaj el vi, kaj helpu puŝi ĝin malfermata!"

Ni ĉiuj kuris kontraŭ la pordon. Ĝi malfermiĝis subite, kaj ni aŭdis ion pezan falli, interne de la dometo. Ankaŭ ni aŭdis laŭtan zumadon, kaj tuj ni ĉiuj komencis ekkrii terure. La aero estis plena je koleraĵoj abeloj, kiuj multenombre komencis ataki nin per siaj pikiloj. Samtempe, ni aŭdis teruran kriegon, kaj jen, Orno forkuris el la dometo kaj preter ni al la strato, furioze ĉirkaŭvinkante la manojn por forpeli la diligentaĵojn insektojn.

Tuj ni komprenis ke Orno estas pruntepreninta la abelojn de Diakono Bassett, dum la pluvo faris kvietaj la insektojn, kaj ke li mem estas restinta en la ĉerkveturilejo por vidi la rezulton de sia strategio. Malfeliĉe por li, lia cerbo ne antaŭe komprenis la gravan veron ke la abelo, same kiel la bona pluvo el la ĉielo, atakas egale la justulon kaj la maljustulon.

Sed ĝuste tiam, niaj propraj doloroj malhelpis nin tro interesiĝi je tiuj de Orno. Kun malofta unuanimeco, ni tuj decidis ke plej dezirinda en la mondo estas la enmetado de spaco inter ni kaj la abeloj, kaj senprokraste ni ree ekkuris al la naĝlageto. Rapidege ja, sed ne tute silente, ĉar la abeloj, ne akceptinte nian ideon pri la apartiĝado, nin akompanis ne malpli unuanime, kaj eĉ pli entuziasme, traborante per siaj pikiloj niajn neprotektatajn haŭtojn kun laboremo eble laŭdinda, sed ne tute laŭdata de ni je tiu momento.

Fine ni alvenis al la benita akvo, kaj ensaltis en ĝin. Ni estus nin trovintajn sendanĝera stato tie, escepte ke ni devis lafoje levi la kapojn el la akvo por spiri. Sed je tiuj okazoj la insektoj montris senhontan indiferecon al niaj sentoj.

Post kelkaj minutoj malagrablaj, dum kiuj ni penis decidi ĉu estos pli bone morti per pikade aŭ droni, Joĉjo suges-

tiis ke ni kiel eble plej forte disjetu akvon en la aeron por la manoj. Tiu lerta strategio sukcesis. Baldaŭ malkuraĝigite pro la malsekigado, la abeloj forflugis unu post la alia, por ree serĉi sian difektitan hejmon, kaj la aero ne plu estis plenigata je ilia malica zumado.

Mirinde makulita bando de knabej, ni elvenis el la akvo kaj, sidiginte sur la bordo, diskutis kiamaniere do hejmen iri. La abeloj tenis niajn vestojn kiel la akiron de milito, kaj ni dubis ĉu la insektoj ilin fordonus sen plua batalado, al kiu ni ne estis tre emaj. Ni ne povis iri laŭ la stratoj vestitaj per Adama nalveco, kaj ni ĵus decidis atendi la nokton, kiam ni vidis Diakonon Bassett alproksimiĝantan al ni. Ni kuris por renkonti lin.

"Nu, knabej," diris la diakono, "ĉu vi bone vin amuzis?"

"Ni tute ne amuzis nin," respondis Joĉjo. "Viaj abeloj kondutis malbonege kontraŭ ni."

"Mi tre bedaŭras ke la abeloj vin pikis," diris la diakono, "ĉar, kiel vi scias, ili kutime ne pikas homojn honestajn."

"Do," ekkriis Joĉjo, "vi estas precize la homo kiu povos iri kaj preni niajn vestojn por ni, ĉar vi estas la plej honesta homo, kiun ni konas."

"Hm," respondis Diakono Bassett, "mi timas ke la abeloj ĝuste nun estas lome te tro ekscititaj por distingi. Sed mi opinias ke vi tre deziras iri hejmen."

"Vi povas veti vian lastan dolaron ke jes!" li ekkriis.

"Nu, certe vi ne povas aperi en societo vestitaj laŭ via nuna modo, ĉar tio ja kaŭzus skandalon. Sed venu al mia domo. La edzino kaj filino forestas dum la posttagmezo, kaj vi povas enveni la domon per la posta pordo. Mi opinias ke vi povos trovi sufiĉe da vestoj malnovaj por ebligi ke vi reiru vestitaj al viaj hejmoj."

Ni sekvis la bonan diakonon inter la vicoj da maizo en lian ĝardenon, kaj eniris la kuirejon, kie ni sidigis aŭ staris dum la diakono supreniris al la superaĵo ĉambroj por serĉi vestojn. Dum kelka tempo ni atendis, tiam subite la porde de la kuirejo malfermiĝis, kaj Sinjorino Bassett kaj ŝia filino staris antaŭ ni. La maljuna sinjorino levis la manojn supren, ekkriante "Bona lando de kompato!"

dum la fraŭlino akre kriegis. Rapide kaj malgentile ni lasis la virinojn kaj malorde forkuris en la ĝardenon, kie ni nin kaŝis inter la vicoj maizaj, ĝis kiam nin trovis la diakono. Li havis trans la brako sargon da malnovaj litkovriloj kaj lia vizaĝo estis ruĝa pro subpremata rido.

"Miaj virinoj revenis domen iom pli frue ol mi atendis," li diris. "Mi esperas ki ili ne tre multe ĝenis vin."

"Tute ne, ni dankas," ni gentile respondis, "kaj ni esperas ke vi esprimos al ili nian sinceran bedaŭren pri nia malceremonia adiaŭo."

"Ili ĝin pardonos, mi estas certa," ridis la diakono. "Sed mi bedaŭras ke mi povis trovi nur malmulte da vestoj, tial ke ŝajne mia edzino jam fordonis ilin al malriĉuloj. Sed vin involvu en tiuj ĉi malnovaj litkovriloj, kaj tiel vi povos iri hejmen almenaŭ dece."

Post kiam ni surmetis la kovrilojn kaj rigardis unu la alian, la plej multaj desiris iri hejmen kaŝe kaj laŭ malantaŭaj vojetoj. Sed al tio Joĉjo kontraŭstaris:

"Knaboj," li diris, "ni estas batalintaj kaj ni estas venkitaj, sed ni ne hontu, ĉar ni forkuris nur pro tro granda kontraŭa

ferto. Do, ni marŝu laŭ la stratoj kiel herooj malfeliĉaj sed ne humiligataj!"

Tiu ĉi propono plaĉis al la aliaj. Ni aranĝis nin pli malpli orde kaj ekmarŝis sur la straton. La gepatroj kaj gefratoj baldaŭ aŭdis pri la afero, kaj ridanta vidantaro salutis nin de la tretuaroj. Ni marŝis solene kun la kapoj tenitaj alte, ĝis kiam ni alvenis antaŭ la hotele. Tie sur la verando ĉeestis grupe da homoj, kiuj ĉiuj nin salutis per laŭta ridego, al kiu ni respondis per fiera kiŝnigo. Tuj poste sonis laŭta bojo, kaj la hunde de la hotelestro aperis en la hotela enirejo. Tiu hundo estis malaminda kaj maldelikata besto. Ne ŝatante nian aspekton, ĝi ekvenis al ni, kaj ĝia minaca voĉo elpelis el ni la lastan postsignon de heroeco. Ĉar la litkovriloj malhelpis nin, ni forĵetis ilin, kaj kuris kvazaŭ frenezaj tra la vico da rigardantoj, ĝis kiam ni trovis savon en niaj propraj hejmoj. Iu kaptis la hundon antaŭ ol ĝi povis kapti nin, tamen ni devis konfesi ke la propono de Joĉjo ne havis tre kontentigan finon. Entute, tiu estis malbonsanca tago, kiam ni ekscitis la koleron de Orno Wilkins.

ROBERT M. BAILEY.

KION FARI

MALJUNA progresema konato haltigis min meze de mia promeno, kaj ekkaptis per siaj longaj, malgrasaj fingroj la supran butonon de mia jako. Mi tiam komprenis ke longa interparolado komenciĝos; kaj ke mi devas diri adiaŭ al mia agrabla promeno.

"Mi ne sentas komforta!" li ekkriis per tia tono, kvazaŭ li ĵus aŭdis sian mortkondamnon.

"Vi ja aspektas pala," mi kruelete respondis.

"Pala! Mia edzino diras ke mi estas tiel flava, kiel vakso!"

"Kio estas al vi?"

"Kio estas al mi! Peston al ĉiuj kuracistoj, profesoroj, kaj gazetverkistoj!"

"Dio malhelpu!"

"Oni estas vivanta homo: oni do volas scii kio okazas en la mondo. Tial mi legas ĉiutage du gazetojn; kaj ju pli mi

legas, des pli mi frenezigaŝ!"

"Mi ne komprenas vin."

"Kaj se tio ne sufiĉas, kion la gazetoj enhavas, revenas ankaŭ de la lernejo mia filo, kiu rakontas al mi tion, kion la instruistino instruas al li; kaj mia pli maljuna filino legas revuon, kaj tradukas al mi ĝian enhavon. Oni ĉiam daŭrigas, oni ne povas forgesi, eĉ dum unu minuto. Oni abomenigas al mi la vivon!"

"Mi komprenas nenion—"

"Se mi nur certigis, ke la tuta afero estas mensogo, ĝi estus indiferenta al mi. Oni presigu la mensogojn! Verkisto ankaŭ bezonas iom perlabori! Sed bedaŭrinde mi estas progresemulo. Kaj progresemulo nepre kredas je scienco. Kaj tiuj bandoj, ĉiuj ne lasos for de la buŝo la vorton, 'scienccon.' Oio, kion ili diras, estas 'pura scienco.' Oio estas pruvita per eksperimentoj. Krom tio, la grandaj nomoj, kaj la dikaj libroj, kiujn ili citas,

restos nur jeti sin en la riveron!"

"Mi ankoraŭ ne komprenas."

"Vi ne komprenas! Nu, respondu ekzemple al la jena demando: Ĉu homo devus manĝi?"

"Nu, jes."

"Sed, kion vi konsilus ke mi manĝu?"

"Peceton da viando. . ."

"Ĉu vi volus ke mi venenu min? Oni bučas malsanajn brutojn, kaj vendas putran viandon, plenan je malgrandaj vermetoj, kiujn la profesoroj vidas per mikroskopo."

"Vere, mi forgesis pri tio. Nu, manĝu fiŝojn."

"Fiŝojn! Vi forgesas ke el fiŝoj oni havigos al si malsanon. Mi mem legis tion en dimanĝgazeto."

"Vi estas prava. Mi ankaŭ ĝin le legis. Nu, manĝu ovojn."

"Kio! Tlujn, kiuj kuŝadas eble du jarojn en la provizejoj de la trustoj?"

"Lakton, buteron, panon—"

"El la lakto oni povas infektigi je la ftizo; la butero ne estas reala butero; oni ne scias kiu faris la panon, ĉu sana ĉu malsana bakisto; nek kie li ĝin faris. Ĉu vi rememoras tion, kion oni diris okaze de la bakista striko?"

"Se vi timas manĝi panon, manĝu paŝtecon, kukon, krakenon, torton, krignon,—"

"Ĉu vi ne legis en la ĵurnaloj, la nunan semajnon, el kiaj ovoĵoj oni faras la krakenojn, paŝtecojn, k. t. p.?"

"Vere, mi legis—"

"For ankaŭ la krakenoj! Estas jam tiel forigita la tuta manĝo. Se la vivo estas kara al ni, ni devas manĝi nention!"

"Tio, mia amiko, estas tro radikala."

"Mi nomas ĝin scienca, ne radikala. Nu, ni transiru al la trinkado: Kion ni devus trinki? El akvo oni povas infektigi je la tifo; el lakto, je la ftizo; el teo aŭ kafo, je kormalsano; kaj biero kaj brando estas ĉiel malutilaj. Tiamaniere oni devas forigi ankaŭ la trinkadon."

"Ĉielon!"

"Atendu, vi des pli miros pri la tuto, kiam mi finos."

"Bone, daŭrigu."

"Nun pri la muŝoj: De ili oni infektiĝos je ĉiuj specoj de malsano, kiuj ekzistas laŭ la medicino."

"Tio estas vera."

"Tial, kiam mi ne havas okupen, mi iradas el unu ĉambro en alian, kaptante muŝojn. Kaj mia edzino kaptas ilin, kaj miaj infanoj kaptas ilin. Ĉu tio estas vivo? Mi aĉetis kelkajn foliojn de muŝpapero. Nu, ili eĉ ne rigardis ĝin. Oni devas kapti la muŝojn per siaj manoj, kaj surmeti ilin sur la paperon. Tiam ili sidas."

"Ju pli vi daŭrigas, des pli malbone—"

"Restas nur la irado sur la stratojn. Sed la statistiko pravas, ke unu homo el mil estas mortigata sur la stratoj per la tramveturiloj, aŭtomobiloj, aŭ per io ajn, kio malsupren falas sur lin de fajrstuparo. Kaj kiel eĉ la plej lerta profesoro povus pruvi al mi ke mi ne estas ĝuste tiu homo, kiun la statistiko postulas por esti mortigota? Tial, oni ankaŭ devas forlasi la promenadon laŭ la stratoj."

"Vi estas la plej malfeliĉa homo, kiun mi vidis en mia vivo!"

"Jes, mia amiko, simple ne estas loko kien oni povas sin meti. Plie, mi ŝatas fumi pipon: ĝi estas mia plej granda plezuro. Nu, la profesoroj pruvis ke ĝi estas danĝera al la koro, kaj nenia bono alvenas pro ĝi al la pulmoj. Tial mi devas forlasi ankaŭ la fumadon."

"Mia malfeliĉa amiko, via stato estas ja terura!"

"Se mi estus malklerulo, nenio malhelpus al mi. Kion efektive signifas la parolaĉo de la profesoroj, la babilaĉo de gazetoj? La homoj vivis tiel longe, ne havante komunikon kun la statistiko, tial oni devus havi la plezuron ankoraŭ vivi sen ĝi. Sed mi estas progreseculo, mi legas du gazetojn, ĉiutage, mia knabo legas ĉe altiernejo, kaj mia filino ĉe kolegio. Mi estas ano de junuleduka societo, mi renkontiĝas kun scienculoj. Mi, kiu. . . Ne konvenas al mi. . ."

Li silentiĝis, ellasis el la fingroj mian butonon, kaj klinis sian kapon. Mia koro doloriĝis pro li. Sed, kion fari?

El la germana tradukis

MOSES LEVENE.

INTERESA LETERO EL FRANCUJO

(SKRIBITA DE USONA ESPERANTISTO)

Chalon-sur-Saone, majo 22an.
Sro. E. C. Reed,
Washington, D. C.

Kara Sinjoro Reed:—La 5a de mia serio de lumbildaj prezentadoj de Kalifornio fariĝis antaŭhieraŭ vespere, en la granda salono de la urba domo de Chalon-sur-Saone. Mi kredas ke oni povas nun prave diri ke la esperantistaj grupoj ne estas hezitemaj, vidi kaj kompreni la gravecon de la unua peresperanta prezento tra la tuta mondo. La unuan fojon, oni reklamas regionon en multaj landoj, per arta lingvo. Por neesperantistoj, mi estas reprezentanto de la Komerca Kamro de Los Angeles; por esperantistoj, praktika propagandisto de nia kara lingvo.

Eĉ mi, plej esperema el la esperantoj, estis surprizata de la facileco de interkompreno kun allanduloj; jam mi parolis esperante kun angloj, francoj, germanoj, aŭstrianoj kaj italoj, sed la diferenco de akcento, kiun timas la skeptikuloj, ekzistas en tiel malforta grado, ke ĝi estas tute neatentinda. En niaj kongresoj ni ja sesfoje pruvis al ĉiuj, kiuj volis konvinkiĝi, ke spertuloj povas kunveni el multaj landoj kaj paroli facile per artefarita lingvo, sed eĉ tie ĉi, kie la parolo de fremdlandano estas sufiĉe malofte aŭdata, la aŭskultantoj, ĝenerale ankoraŭ lernante, gratulas sin pri la kompreno de la tuta longa parolado.

Per tia prezentado ni plaĉas la neesperantistojn: ĉiuj komprenas la bildojn, kaj aŭdante samtempe la klarigon en Esperanto, ili kredas kompreni ankaŭ la lingvon. Do ni provas al ili ke, kiel ni ofte ripetadas, la lingvo estas facila. Kontentigita aŭdantaro aŭskultos, almenaŭ tolereme, kelkajn vortojn pri Esperanto, en la nacia lingvo; kaj ĉar ili estas en bona humoro, oni facile varbos ilin.

Sed kredeble ĉefa pruvilo estas la fakto mem, ke fremdulo venis de malproksime, por konigi sian regionon. Kiel oni instruas ĉion plej facile per bildoj, tiel ankaŭ oni pli facile per bildoj konigas la belecon de sia lando, ĝiajn eblecojn, ktp.

Sed nun la landon oni tiamaniere konigas; oni ankaŭ trudas al sia aŭdantaro la lingvon mem, ĉar kiu, vidante belan aŭ interesan bildon, ne povas kompreni ĝian priskribon? Do ni samtempe faras du aferojn. Ni konatigas belan regionon; ni instruas pri bela lingvo; kaj ke la instruada flanko estas sufiĉe kontentiga oni povas konstati per la jena frazo, kiun diris al mi kelkaj neesperantistoj: "Mi komprenis preskaŭ ĉion, kion vi diris, kvankam mi neniam studis Esperanton." Kaj ili diras tion kun ne malpli da mire ol da memgratulo!

Speciale mi estas helpata de bonega kolekto da bildplatoj. Ĉie, kie mi ĝis nun ilin montris, ili elvokis admiron pro la neteco de la koloroj kaj la taŭgeco por la temo traktata. Kelkaj el la plej belaj kaŭzis eĉ aplaŭdon! Oni diris en Parizo ke pli belaj vidaĵoj neniam estis vidataj; tion mi ŝildas parte al la lerteco de la fotografoj kaj kolorigistoj, kvankam ĉefe al la originala beleco de la regiono mem.

Oni ofte aŭdas ke "English is spoken everywhere." Eble tio estas ja vera, sed por fari provon mi vizitis (ne pro bezono, kompreneble) multajn magazenojn kiuj anoncas "English spoken." Ĝis nun mi trovis nur unu, kie, post dekminuta angla parolaĉo, helpata per signoj, gestoj, skribado, ktp., mi sukcesis havi la deziratan informon. En la aliaj, kvankam mi povis kompreni nenion diratan, mi supozas ke la angla parolanto forestis! Eĉ en Parizo, mi rememoras kun rideto miajn vanaĵajn penojn komprenigi "angle-parolanton" pri la instalo de mia lumbilda maŝino; li nenion scias pri la lingvo krom la plej simplaj demandoj kaj respondoj! Imagu do la malfacilecon komprenigi sin angle en malgrandaj urboj, kie mankas eĉ la mensoganta aŭdo "English spoken!"

Kontraŭe, mi sukcesis plej ofte, eĉ en tiuj samaj magazenoj, kie oni parolas "angle," komprenigi miajn dezirojn esperante. Jam mi eniris multajn vendejojn, tute okaze, kaj trovis bonegajn esperantistojn. La lingvo estas multe pli progre-

sinta tie ĉi ol ni en Ameriko povas kredi, kaj mi estas tute kontenta pri nia verŝajne baldaŭa triumfo.

Mi parolis en Havre la 5an de majo. Parolado aranĝita de la Komerca Ĉambro kaj prezentita per tiu institucio en la Komerca Altlernejo.

Parolado en Rouen la 8an de majo. Aranĝita de la Esp. Grupo de Rouen, kaj prezentita de tiu grupo sub la aŭspicoj de "Patronage Leblaire."

En Parizo la parolado okazis post la ĉiumonata Vespermanĝo, la 12an, al tute esperanta aŭdantaro.

En Vesoul, la 18an, la Esp. Grupo kaj la Societo de Konferencoj kune aranĝis

la aferon. Oni luprenis la teatron, reklamis per granda nombro da publikaj afiŝoj, kaj postulis enrprezon de 50 centimoj ĝis 1 franko. 400 ĉeestantoj. Teatro plenigita.

En Chalon-sur-Saone, je la festo de la Burgojna Federacio de Esp. Grupoj, la 20an de majo, parolado en la Urba Domo. Tute sukcesa, kaj de reklama kaj de propaganda vidpunktoj.

Pro la unikeco de la afero, ni havas tre detalajn raportojn en preskaŭ ĉiuj naciaj jurnalaj, kaj tio estos eble pli bona ol la parolado mem.

Samideane via
D. E. Parrish.

MALLABOREMA ELSA

(LAŬ ANTIKVA SVEDA TRADICIO)

Antaŭ multaj, multaj jaroj—en tiu tempo kiam oni povis aĉeti duĝiban kamelon po tri spesmiloj—vivis en la kamparo de suda Svedujo geedzoj, kiuj havis unu filinon, Elsa. Pro tio ke ŝi estis la sola infano, la gepatroj forte amis ŝin,—eĉ pli ol la plej grasan porkon,—kaj ili ĉiam kaj ĉie klopodis plenumi ŝiajn dezirojn.

Kiam ŝi havis dek du jarojn, ili sendis ŝin al la urbo por ke ŝi ellernu kudri kaj mastrumi. Pri tio, tamen, ŝi estis tre mal-lerta, ĉar al ŝi mankis la deziro lerni. Ŝi amis nur belajn vestojn, kaj de frua mateno ĝis la kuŝiga tempo ŝi sidis en mola seĝo kaj legis amromanojn kaj manĝetis bombonojn.

En tiu tempo malsaga viro enamigis je ŝi, kaj ili baldaŭ geedziĝis. Komence ŝi estis feliĉa, kaj klopodis kiel estis al ŝi eble mastrumi en sia domo. Sed fraŭlino kiu antaŭ la edziĝo nur sidas en mola seĝo kaj legas romanojn kaj manĝas bombonojn, kompreneble ne povas baki bongustajn biskvitojn aŭ panon, kaj kiam la edzo ĝentile sed firme rifuzis la ŝtonaĵojn, la edzino baldaŭ enuis.

La tagon antaŭ Pasko, la dungatoj laboris kiel abeloj, ĉar en Svedujo Pasko estas unu el la plej gravaj tagoj de la jaro kaj oni havas mil aferojn, kiujn oni devas plenumi antaŭ la granda tago. Apenaŭ Elsa elsaltis el la lito, kiam dungato Olle eniris kaj diris:

"Kara mastrino, donu al ni panon kaj kafon, mi petas, ĉar ni devas tuj iri al la arbaro."

"Kara mastrino," diris alia dungato, "helpu al mi melki la bovinojn, ĉar mi sola ne povas fini la taskon."

"Sinjorino," petegis alia, "venu tuj al la porkejo kaj tenu la porkon dum mi ĝin buĉas."

"Edzino mia," diris la edzo, enrante, "helpu al mi, se vi volas."

Nun Elsa tute perdis la paciencon. Ŝi kuregis en la sidocambrom kaj komencis plori.

"Ho Dio!" ŝi ĝemis, "kiel mi estas malfeliĉa! Mi ne estas edzino, mi estas nur sklavino! Ho ve, ĉu ne estas iu, kiu volas helpi kaj kompati al mi!"

"Mi volas tion fari," diris solena, serioza voĉo, kaj antaŭ ŝi staris maljuna, blankhara viro.

"Ne timu!" daŭrigis li. "Mi venas laŭ via deziro, por helpi al vi. Mia nomo estas Helpemulo. Mi bone konas vian patron, kaj mi konis vian avon, kaj vian praavon, kaj mi ludis kun via prapraavo. Al ili mi donis riĉaĵon, sed ili ne inde uzis ĝin. La riĉaĵo jam estas malaperinta, sed restas fiero kaj mallaboremo. Tamen mi helpos al vi. Mi donos al vi dek helpantojn, kiuj ĉiam agos laŭ via deziro."

Dirinte tiujn ĉi vortojn, li faris signon

per la mano, kaj subite dek viretoj staris antaŭ li.

"Etendu viajn manojn!" ordonis la maljuna viro al Elsa.

Timeme ŝi etendis la manojn, kaj la maljunulo, sin turnante al la viretoj, alparolis al ili jene:

"Dika fingro, Montra fingro,
Meza, Ringa, Eta fingro,
Saltu tuj en viajn lokojn,
Por ke Els' ne havu mekojn!"

Tuj la viretoj, ĉar ili estis la dioj de helpo, mistere malaperis en la fingrojn de

Elsa, kaj la maljuna, blankhara viro malaperis kiel nubeto da vaporo.

Elsa longe sidis kaj rigardis la manojn, sed baldaŭ ŝi eksentis fortan deziron labori.

"Jen mi sidas kaj songas," ŝi diris, "kaj jam estas la oka horo. Mi devas labori, mi devas labori!"

Kaj de tiu tempo Elsa ĉiam gaje laboradis, kvankam neniu komprenis la kialon.

LEHMAN WENDELL.

CONGRESS NOTES.

The number of persons enrolled for membership in the Seventh International Esperanto Congress was already 840 by the middle of last month.

The Belgian Government has transmitted invitations through its ambassadors to all foreign governments with which it has diplomatic relations, that these governments participate by official representatives in the coming Congress. It is especially gratifying to note this significant fact, since the precedent was established by the United States Government last year, in relation to the Sixth Congress, whose invitation was accepted by so satisfactory a number of foreign governments.

The following persons of influence and importance have accepted honorary presidency of the Seventh Congress: The

mayor of Antwerp, the governor of the province, the commandant of the military district, the commandant of the city guard, and the head of public instruction.

Early in May the organizing committee of the Congress gave a formal dinner to all representatives of the press in Antwerp, and several from Brussels, taking this occasion to enlist their interest in this unique and important gathering, and give them some advance information concerning the Congress.

Congress members will receive not only an attractive congress-book (whose preparation is already nearly finished), but a daily copy of the "Kongresa Gazeto," which will be published during the Congress week.

LA NUNA SITUACIO EN MAKEDONUJO

Mi estas bulgaro, filo de la kvin cent jarojn mallibera lando Makedonujo. La vivo tie estas tre neelportebla. La unua kaŭzo de tiu ĉi nia malbona vivado estas la paraziteco de la reganta turka gento. Ekzemple, la turkoj, kiuj havas en siaj manoj la potencon, forpuŝis la kristanan loĝantaron alten en la montojn, kie la tero ne estas fruktodona, kaj taŭgas nur por paŝti kaprojn. La bonajn kampajn lokojn la turkoj tenas kiel sian bienon. Tiu maljusteco estas farata ne de la turka laborista popolo, sed de la rikuloj kaj potenculoj, la tiel nomataj "paŝoj" kaj "begoj." Tial, la montanoj kiuj volas labori, t. e., kulturi la bonajn kampojn, devas konsenti doni el ĉiu sia rikolto la duonon al la "paŝoj" kaj "begoj;" sekve, la

materiala subtenado de la kristana loĝantaro en Makedonujo estas tre malfacila.

Krom tio, ni la kristanaro de Makedonujo havas inter ni lingvan malamon. Ni, la kristanaro, dividigas je kvar nacioj: bulgarioj, grekoj, serboj, kaj rumanoj, kiuj aparte amas nur sian propran lingvon, kaj persekutas unu la alian! Pro tio, la turkoj facile nin posedas, uzante nian reciprokajn internacian malamon. Tial estas videble ke enkonduko de la helpa lingvo Esperanto multe helpos por nia inteligenta pacigo; kaj, tiel kunigite, la kristanaro en Makedonujo pli facile batalos kontraŭ la ankoraŭ eksistanta turka neklereco, kaj sovaĝeco, kiuj kaŭzas ĉiujn supre diritajn malbonojn inter la kristanaro en nia lando.

Stojano J. Ketipoff.